

operatie moet hierdoor voor bedrijven gemakkelijker en goedkoper worden. Vanaf 2006 tot eind 2008 hebben zich 1677 bedrijven rechtstreeks bij het Bodemcentrum aangemeld. In 2009 en 2010 worden alle bedrijven die zich bij het Bodemcentrum hebben aangemeld actief benaderd. De betrokken bedrijven reageren hier positief op: "Er wordt eindelijk iets gedaan om mijn bodemprobleem op te lossen". Tevens wordt hiermee beter inzicht verkregen in de echte werkvoorraad. Hieruit voortkomend zijn 768 projecten in behandeling genomen waarvan 623 projecten zijn afgesloten. Deze afgesloten projecten zijn als volgt afgehandeld:

4.3 Bodemcentrum

Voor veel bedrijven is bodemverontreiniging een bedrijfsvreemd probleem, waarmee zij slechts één of hooguit enkele malen in hun bestaan worden geconfronteerd. Naast de kosten en tijdverlies voor de bedrijfsvoering spelen er financiële risico's en onzekerheden. Per branche kan de aanpak en problematiek sterk verschillen, dus een blauwdruk is niet direct voorhanden.

Begin 2005 is door een aantal ondernemingsorganisaties een intentieverklaring ondertekend om te komen tot een gezamenlijke aanpak van de bodemverontreiniging van bedrijfsterreinen, gezien de wettelijke saneringsplicht en gebruikmakend van de beschikbare subsidiemogelijkheden van de overheid. Na een uitgebreide voorbereidingsperiode is het Bodemcentrum opgericht op 4 december 2006 door Bovag, Netex, Koninklijke Metaalunie, FMECWM, MKB-Nederland, VNO-NCW en Rabobank Nederland. Het Bodemcentrum is een landelijke stichting zonder winstoogmerk, van én voor bedrijven en is gehuisvest in Houten. Alle bedrijven in Nederland kunnen een beroep doen op het Bodemcentrum, maar de focus ligt met name op MKB-bedrijven.

Het Bodemcentrum heeft als missie om bedrijven een totaaloplossing te bieden bij de aanpak van ernstige, historische bodemproblemen van bedrijven. Centraal hierbij staat dat de organisatorische en administratieve last bij de voorbereiding en uitvoering van een bodemsanering wordt overgenomen zonder onvoorziene risico's, en dat men er op kan vertrouwen dat de belangen van de deelnemers zorgvuldig worden behartigd. De sanerings

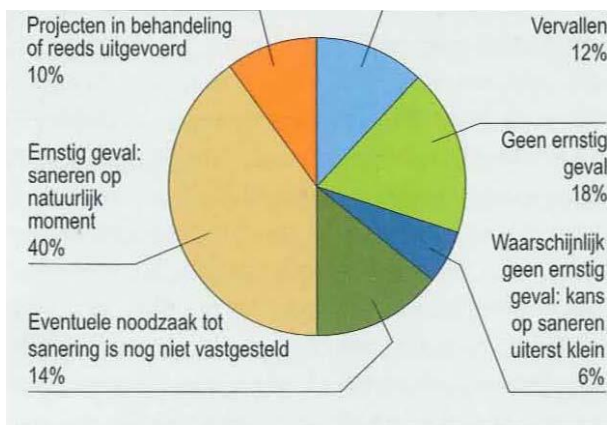
Tabel 2.2: Afhandeling van afgesloten projecten bij het Bodemcentrum Aantal Onderwerp 328 Na onderzoek: geen ernstig geval

11	Sanering uitgevoerd 900r het Bodemcentrum
55	Uitvoering sanering via derden
1	Overname wettelijke saneringsverplichtingen
202	Herbeschikking, wijziging bestemming
26	Aanmelding vervallen (meestal door ontbreken van bodemonderzoeken)

Het overgrote deel van de in behandeling genomen projecten kon door het Bodemcentrum administratief worden afgehandeld. Hierdoor is ook in 2009 het beslag op financiering vanuit bedrijvenregeling en cofinanciering beperkt gebleven tot 0,1 miljoen euro.

Het Bodemcentrum had eind 2009 78 projecten in behandeling. Van deze projecten wordt verwacht dat het overgrote deel zal leiden tot het daadwerkelijk uitvoeren van een bodemsanering. De voorzienbare financiering die uit deze projecten gaat voortvloeien bedraagt 2,4 miljoen euro. De overige projecten vormen de resterende werkvoorraad van het Bodemcentrum en worden in de komende jaren, veelal op initiatief van de betrokken bedrijven zelf, in behandeling genomen.

Om beter inzicht te krijgen in de werkvoorraad heeft het Bodemcentrum in 2009 de analyse van haar meldingen afgerond en besproken met alle 42 bevoegde overheden (zie Figuur 2.3).

Figuur 2.3 Analyse werkvoorraad Bodemcentrum in 2009

4.4 Bosatex

Sinds eind jaren negentig voert het ministerie van VROM besprekingen met de branchevereniging voor de textielreinigers Netex over een oplossing van de bodemsaneringsproblematiek in de branche. Kern van de problematiek is dat de hoge bodemsaneringskosten niet in verhouding staan tot de financiële bedrijfsomvang van chemische wasserijen, terwijl het wel om een wezenlijk deel van de grondwaterproblematiek in Nederland gaat.

In 2005 hebben oud-staatssecretaris Van Geel van VROM en de Netex een convenant ondertekend om te komen tot een nieuwe effectieve aanpak van de bodemverontreiniging met gechloreerde koolwaterstoffen bij textielreinigingsbedrijven. In 2008 is vervolgens de Stichting Bosatex (bodemsanering textiel) formeel opgericht, voor de uitvoering van onderzoek en sanering. Inmiddels hebben zich ruim 280 deelnemers aangemeld. Voor de textielreinigers wordt een op maat gesneden 'totaalaanpak' geboden om deze problematiek aan te pakken.

Op 30 november 2009 heeft het ministerie van VROM haar handtekening geplaatst onder de subsidiebeschikking voor de Stichting Bosatex. Hiermee is een definitief akkoord gegeven op de start van de Bosatex-regeling, waarmee 27,5 miljoen euro voor een periode van zes jaar is gemoeid. De bodemsaneringsactie voor textielreinigingsbedrijven is per direct van start gegaan.

De Bosatex-regeling betreft een collectieve aanpak van bodemsanering in de textielreinigingsbranche. Ondernemers dragen hun probleem van een verontreinigde bodem over aan de Stichting Bosatex die vervolgens als probleemhouder voor een aanpak van de sanering zorg draagt. Hiertoe wordt samengewerkt met de bevoegde overheden en met het Bodemcentrum, de partij die de praktische uitvoering van de sanering op zich zal nemen. De collectieve aanpak maakt het mogelijk om expertise te bundelen en moet kosten voor deelnemers en overheid zo laag mogelijk houden. Door de afspraken met de overheid weet men vooraf wat de maximale kosten van de bodemsanering zijn, ongeacht eventueel extra werk en nazorg.

Op dit moment zijn tien pilotprojecten in uitvoering, om zo de gehele procedure te kunnen evalueren en eventueel aan te passen. Het streven is om per jaar minimaal dertig locaties aan te pakken, zodat over circa negen jaar alle aangemelde textielreinigingsbedrijven zullen zijn gesaneerd.

Ondertekening van de subsidiebeschikking voor de Stichting Bosatex
 Zittend: de heren A.F. Goutier (voorzitter Stichting Bosatex), ir. e.M. Moons (Directeur Leefomgevingskwaliteit Ministerie van VROM), P.N.M. Wennekes (bestuur Stichting Bosatex). Staand: de heren A.B. Holtkamp (bestuur Stichting Bosatex), H.J. Vermeulen (bestuur Stichting Bosatex), J. van Kuijk (bestuur Stichting Bosatex), C. Molenaar (Ministerie van VROM).

Het ministerie van VROM heeft Bodem+ opdracht gegeven om een handreiking gebiedsgerichte aanpak op te stellen. Verwacht wordt dat een aantal Netex-locaties ook gebruik zullen maken van deze handreiking. Dit zullen met name de locaties zijn die in het binnenstedelijke gebied vallen. De handreiking is bijna afgerond.

4.5 Bedrijvenregeling

Om bedrijven daadwerkelijk aan het saneren te krijgen hebben betrokken partijen, overheid en georganiseerd bedrijfsleven, de Bedrijvenregeling ingesteld voor het saneren van in gebruik zijnde en blijvende bedrijfsterreinen. Subsidie voor de aanpak van ernstige bodemverontreiniging op bedrijfsterreinen gebeurde tot 2006 op grond van zogenaamd interimbeleid. Met de aanpassing van de Wet bodembescherming per 1 januari 2006 is in een saneringsverplichting voorzien en is in het Besluit financiële bepalingen bodemsanering een subsidieregeling voor de bedrijven wettelijk verankerd.

Aanmelding voor de bedrijvenregeling In de subsidieregeling is een aanmeldingsverplichting opgenomen. Eigenaren en/of erfpachters van bedrijfsterreinen die voor subsidie in het kader van de bedrijvenregeling in aanmerking willen komen dienden zich vóór 1 januari 2008 aan te melden bij het bevoegde gezag Wbb. Om hier aandacht voor te vragen hebben de overheden zich, onder regie van Bodem+ en in samenwerking met het bedrijfsleven, ingespannen om een succesvolle communicatiecampagne te voeren. Zo hebben de gemeenten en provincies het afgelopen jaar behoorlijk wat acties ondernomen om de bedrijvenregeling onder de aandacht te brengen.

Vrijwel alle gemeenten en provincies hebben middels brieven en mailings bedrijven en/of eigenaren (respectievelijk erfpachters) van mogelijk verontreinigde bedrijfsterreinen geïnformeerd over de bedrijvenregeling. In een aantal gevallen is hierbij samengewerkt met de BSB-stichtingen en het Bodemcentrum. De inspanningen hebben succes gehad. Zo zijn er per 1 januari 2008 in totaal circa 10.000 meldingen binnengekomen bij de bevoegde overheden Wbb, waarvan 1.638 via Bodemcentrum. Een deel van de meldingen zijn afgekeurd, omdat er voor 1 juli 2008 geen bodemonderzoek werd aangeleverd ter completering van de melding. Het betreft hier 5 à 10% van de meldingen. Uiteindelijk hebben ongeveer 9.000 tot 9.500 bedrijven recht op subsidie.

Subsidieverlening en vaststelling In totaal is er in 2009 een maximumbedrag van 15,3 miljoen euro op aanvraag tot subsidieverlening toegezegd. Het ging hierbij om 36 gehonoreerde aanvragen.

De daadwerkelijke subsidietoekenning wordt echter pas na uitvoering van de sanering op basis van de werkelijke saneringskosten vastgesteld. Dit is vaak pas in een van de volgende jaren na de aanvraag. In 2009 zijn 29 subsidie-aanvragen definitief vastgesteld. In 2009 is totaal 43 miljoen euro vastgelegd op het programma Bedrijvenregeling, waarvan 27,5 miljoen ten behoeve van de Bosatex.

4.6 Cofinanciering

Bedrijven met een verontreiniging die is ontstaan na 1975 en vóór 1987, komen *niet* in aanmerking voor de bedrijvenregeling. Om ook deze groep te stimuleren tot sanering draagt de overheid bij aan de kosten voor bodemsanering. Bedrijven moeten echter wel aan een aantal voorwaarden voldoen. Zo kan er een bijdrage worden verleend als de sanering bijdraagt aan de ontwikkeling van een gebied bij welke ontwikkeling ook de overheid belang heeft. Het gaat hier om een gezamenlijk belang van overheid en bedrijfsleven. Daarom wordt dit stimuleringsbeleid aangeduid als cofinanciering. De mogelijkheid om cofinanciering te mogen toekennen is voor het Bodemcentrum geregeld in de 'Regeling financiële bepalingen bodemsanering 2005'. De bevoegde overheden Wbb kunnen cofinanciering inzetten vanuit de hun toegekende budgetten. In de praktijk blijkt dat cofinanciering hoofdzakelijk via het Bodemcentrum plaatsvindt, omdat hier een budget specifiek voor is gereserveerd.